

Valtuustoaloite 2024 / Ilmainen viemäriverkkoon liittyminen haja-asutusalueiden kiinteistöille

Teknltk 12.03.2025 § 40
331/11.01.04.00/2024

Keskustan valtuustoryhmä on tehnyt seuraavan valtuustoaloitteen:

“Eurajoen vesilaitos on tehnyt jo pitkään tappiota johon osasyynä on mittavat investoinnit kunnan viemäriverkostoon. Viemäriverkkoa on laajennettu myös haja-asutusalueille vesihuoltosuunnitelman mukaisesti ja viemäverkon alueella olevien kiinteistöjen omistajia on yritetty velvoittaa liittymään kunnan viemäriin.

Viemäriin liittyessä kiinteistön omistajan maksettavaksi 1400 euron liittymismaksun lisäksi jäävät liittymispisteestä kiinteistölle päin tehtävät kaivuutyöt, liitostarvikkeet, putket ja mahdolliset kiinteistökohtaiset pumppaamot. Haja-asutusalueilla viemäriin liittyminen harvemmin onnistuu viettönä kuten taajama-alueilla, joten vähintään 4000 euron investointi pumppaamoon on välttämätöntä, pidempien kaivuutöiden lisäksi. Myös pumppaamon kunnossapito jää kiinteistön vastuulle.

Kunnan olisi tärkeää saada uusia liittymiä viemäriverkostoon jotta vesilaitoksen talous on mahdollista saada tasapainoon. Viemäriin liittyminen on myös ympäristöystävällinen teko ja siksikin kannustettavaa. Vesihuollon pitäisi rahoittaa toimintansa käyttöliittymis- ja perusmaksuilla. Haja-asutusalueelle liittymistä estävät korkeat alkuinvestoinnit, jolloin käyttö- ja perusmaksujakaan ei kunnalle synny.

Keskustan valtuustoryhmä ehdottaakin, että haja-asutusalueiden viemäriin liittymismaksuista luovutaan toistaiseksi.”

Eurajoen kunnan vesihuoltolaitos on tuottanut viime vuosina merkittävän määrän tappiota (2024 luvut eivät ole vielä valmistuneet, 2023 828 t€, 2022 1.031 t€ ja 2021 1.124 t€). Valtuusto on hyväksynyt vesilaitokselle 3 vuotta sisältävän taksaohjelman, jolla maksuja tarkistetaan 5 % vuodessa. Ohjelman viimeinen tarkistus tulee voimaan 1.1.2026. Lisäksi valtuusto on hyväksynyt vuoden 2025 talousarviokäsittelyn yhteydessä sen, että perusmaksuja tarkistetaan 50.000 € tulolisäystä vastaava määrä. Tämän perusteella lasketun ennusteen mukaan vesihuoltolaitoksen tulos jää edelleen merkittävästi tappiolliseksi.

Vesihuoltolain uudistus on käynnissä ja siitä on olemassa ensimmäiset luonnokset. Luonnoksessa esitetään, että vesihuoltolaitoksen talouden neutraaliusvaadetta kiristetään entisestään ja vesihuoltolaitoksen vahvistetuille toiminta-alueille tulee nykyistä tiukemmat liittymisvalvoitteet, johon kunnalla ei ole enää paljoakaan vaikuttamismahdollisuuksia. Eurajoen vesihuollon kehittämissuunnitelma on hyväksytty valtuustossa vuonna 2021 ja

siinä yhteydessä on vahvistettu laajoja alueita vesihuoltolaitoksen toiminta-alueiksi. Toiminta-alueita tulee arvioida uudelleen ennen lakimuutoksen voimaantuloa.

Nykyinen vesihuoltolaki antaa mahdollisuuden erisuuruisille liittymismaksuille eri alueilla, mutta liittymismaksuvapautuksen tasapuolisia kuntalaisvaikutuksia on hankalaa määritellä yksiselitteisesti. Toinen ja tasapuolisempi vaihtoehto olisi aiemmin Eurajoen kunnassa käytössä olleen pumppaamoavustuksen ottaminen uudelleen käyttöön. Kunta myönsi tuolloin viemäriiliittyjälle pumppaamon rakentamisesta 600 euron avustuksen, kun viemäriiliitos oli tehty, pumppaamo asennettu ja liittymä otettu käyttöön. Avustus poistui käytöstä kuntaliitoksen aikaan.

Yleinen kustannustaso on noussut merkittävästi ja uusi tarkoituksenmukainen pumppaamoavustuksen määrä olisi 1.000 euroa. Aiemmin käytössä olleet ehdot siitä, että ennen avustuksen maksamista paineviemäriliittymä tulee olla täysin käyttövalmiina ja käytössä, on edelleen hyvä. Lisäksi avustuksen "myöntöaluetta" tulisi laajentaa niin, että se olisi käytössä myös asemakaava-alueilla. Rakennettujen paineviemäreiden alueella sijaitsee myös merkittävä määrä vapaa-ajan asutusta ja aloitteessakin mainituista ympäristösyistä myös näiden kiinteistöjen ottaminen avustuksen piiriin olisi perusteltua.

Vesihuoltolaitoksen voimassa olevassa taksassa on maininta "Kunnan talousarviossa on määräraha haja-asutusalueilla olevien kiinteistöjen avustamiseen niiden liittyessä vesijohtoverkostoon. Em. tapauksissa tulee taloliittymiä kuitenkin olla useampia ja kiinteistöjen vakituisesti asuttuja. Avustuksena annetaan 63 mm:n putkea tapauskohtaisesti harkinnan mukaan." Tätä kohtaa olisi syytä täydentää niin, että 63 mm putkea annettaisiin myös kiinteistöjen liittyessä paineviemäriverkostoon. Mikäli "putki"avustuksen hakijana on viemäri/vesiosuuskunta, annettavan putken koko arvioitaisiin erikseen tarpeen mukaan.

Teknisen lautakunnan talousarviossa ei ole tarkoitukseen varattua määrärahaa ja avustuksen käyttöönotto edellyttää muutosta valtuuston hyväksymään taksaan eli teknisen lautakunnan tulee esittää asiaa valtuuston päätettäväksi.

Lisätiedot:
tekninen johtaja
Sami Nummi
p. 044 431 2524
sami.nummi@eurajoki.fi

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

1. Eurajoen kunnassa otetaan käyttöön 1.000 euron suuruinen pumppaamoavustus. Avustus on pumppaamokohtainen ja maksetaan vakituisen tai vapaa-ajan kiinteistön omistajalle, kun viemäriiliitos on

tehty, pumppaamo asennettu ja liittymä on otettu käyttöön.

2. Vesihuoltolaitoksen taksaa muutetaan niin, että laitos avustaa jatkossa 63 mm putkella myös paineviemäriin liittyjiä niissä tapauksissa, joissa liittyjiä on useampia. Mikäli "putki"avustuksen hakijana on viemäri/vesiosuuskunta, annettavan putken koko arvioitaisiin erikseen tarpeen mukaan. Putkea annetaan vain sille pituudelle, joka palvelee useampia (3 tai useampia) liittyjiä.

3. Muutokset astuvat voimaan 1.5.2025 lukien.

4. Tekninen lautakunta tekee tarvittaessa asiaan liittyvän talousarviomuutosesityksen myöhemmin tänä vuonna.

Päätös

Tekninen lautakunta päätti esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että kolmen vuoden määräajaksi

1. Eurajoen kunnassa otetaan käyttöön 1.000 euron suuruinen pumppaamoavustus. Avustus on pumppaamokohtainen ja maksetaan vakituisen tai vapaa-ajan kiinteistön omistajalle, kun viemäriliitos on tehty, pumppaamo asennettu ja liittymä on otettu käyttöön.

2. Vesihuoltolaitoksen taksaa muutetaan niin, että laitos avustaa jatkossa 63 mm putkella myös paineviemäriin liittyjiä niissä tapauksissa, joissa liittyjiä on useampia. Mikäli "putki"avustuksen hakijana on viemäri/vesiosuuskunta, annettavan putken koko arvioitaisiin erikseen tarpeen mukaan. Putkea annetaan vain sille pituudelle, joka palvelee useampia (3 tai useampia) liittyjiä.

3. Muutokset astuvat voimaan 1.5.2025 lukien.

4. Tekninen lautakunta tekee tarvittaessa asiaan liittyvän talousarviomuutosesityksen myöhemmin tänä vuonna.
